

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. toukokuuta 2024
(OR. en, de, fr)

Toimielinten välinen asia:
2021/0106(COD)

9645/24
ADD 1 REV 2

CODEC 1252
TELECOM 172
JAI 742
COPEN 227
CYBER 142
DATAPROTECT 203
EJUSTICE 33
COSI 69
IXIM 127
ENFOPOL 212
RELEX 627
MI 479
COMPET 525

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä ja asetusten (EY) N:o 300/2008, (EU) N:o 167/2013, (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 ja (EU) 2019/2144 sekä direktiivien 2014/90/EU, (EU) 2016/797 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (tekoälysäädös) (ensimmäinen käsittely) – Säädöksen hyväksyminen = Lausumat

Ranskan lausuma

Ranska on tyytyväinen tämän innovatiivisen tekstin hyväksymiseen, sillä se saattaa tekoälyn mahdollistamat innovaatiot kaikkien Euroopan kansalaisten ulottuville turvallisesti ja koska se on tekoälyä koskevan globaalien sääntelyn ensimmäinen rakennuspalikka.

Asetukseen täytäntöönpanovaiheeseen siirryttäessä Ranska toivoo, että täytäntöönpano toteutetaan tavalla, joka edistää innovoinnin kehittämistä Euroopassa, jotta asetuksesta todella tulisi osa päättäväistä eurooppalaista strategiaa eurooppalaisen innovaatiokosysteemin vahvistamiseksi tekoälyn alalla.

Ranska toistaa näin ollen tukevansa Euroopan komission pysyvien edustajien komiteassa 2. helmikuuta 2024 antamaa lausumaa, jossa todettiin erityisesti seuraavaa:

- Perustetaan asiantuntijaryhmiä ja kuullaan sidosryhmiä, jotta helpotetaan asetuksen ja muiden sovellettavien alakohtaisten asetusten samanaikaista täytäntöönpanoa ja vältetään yrityksille aiheutuva tarpeeton hallinnollinen rasite tai päällekkäisyys.
- Hyväksytään ”riittävän yksityiskohtaisen tiivistelmän” malli yleiskäyttöisen tekoälymallin koulutuksessa käyttävää dataa varten, ja ohjeet sen käytöstä, jotta varmistetaan tasapaino liikesalaisuuksien suojaamisen ja tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksien toteuttamisen välillä.
- Pannaan asetus täytäntöön tavalla, joka on joustava ja tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava, jotta näitä normeja voidaan tarvittaessa muuttaa ja päivittää ja jotta voidaan ottaa huomioon teknologian kehitys, erityisesti yleiskäyttöisten tekoälymallien luokitusperusteiden osalta.

Itävallan lausuma

Neuvottelujen alusta lähtien Itävallalle oli tärkeää vaikuttaa tekoälyn sääntelyyn siten, että sen käyttö on turvallista ja että siitä on hyötyä ihmisille. Tällaisen säädöksen on oltava perus- ja ihmisoikeuksien mukainen ja edistettävä luottamuksen lisäämistä tekoälyn rekisteröityjen keskuudessa.

Itävalta toteaa, että *tekoälysäädöksestä* muodostettu kompromissi ei ratkaise joitakin Itävallan tietojen ja kuluttajansuojaan liittyviä huolenaiheita. Näitä huolenaiheita ovat:

- Päätös säännellä lainvalvontakäytäntöjen hyväksyttävyyttä ja rajoja tekoälysäädöksen kaltaisella markkinasääntelyvälineellä on perustavanlaatuisesti kyseenalainen. Tekoälyn käytön tarpeet ja riskit vaihtelevat huomattavasti sen mukaan, tapahtuuko se yksityisessä/kaupallisessa ympäristössä vai lainvalvonnan yhteydessä.
- Asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa olevat poikkeukset, jotka koskevat reaaliaikaisten biometrinen etätunnistusjärjestelmien käyttöä lainvalvontatarkoituksessa yleisillä paikoilla, ovat liian laajoja eivätkä vastaa Itävallan käsitystä oikeasuhteisesta puuttumisesta kansalaisten perusoikeuksiin. Toteamme, että tekstiin sisällytettiin tärkeitä suojalausekkeita neuvottelujen aikana. Ne eivät kuitenkaan riitä poistamaan huolenaiheita, jotka liittyvät perusoikeuksiin puuttumiseen, erityisesti kansalaisten henkilötietojen suojan osalta.
- Jälkikäteisten biometrinen etätunnistussovellusten käyttäminen lainvalvontatarkoituksessa puuttuu myös merkittäväällä tavalla kansalaisten perusoikeuksiin, minkä vuoksi se olisi pitänyt sisällyttää 5 artiklassa olevaan (periaatteessa) kiellettyjen käytäntöjen luetteloon. Luokittelu suuririskiseksi tekoälysovellukseksi ei vastaa tällaisten sovellusten käyttöön liittyvää riskipotentiaalia.
- Vastaavasti tunteentunnistussovellusten ja biometrinen luokittelusovellusten käyttö olisi pitänyt sisällyttää 5 artiklassa olevaan (periaatteessa) kiellettyjen käytäntöjen luetteloon, koska sillä puututaan myös merkittäväällä tavalla kansalaisten perusoikeuksiin. Niiden luokittelu suuririskiseksi tekoälyjärjestelmiksi ei vastaa tällaisten sovellusten käyttöön liittyvää riskipotentiaalia.

- Asetuksen 57 artiklan 12 kohdassa säädetään hallinnollisten sakkojen määräämättä jättämisestä sääntelyn testiympäristöjen osallistujille. Tämä on vastoin yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklaa, jossa ei säädetä tällaisesta vapautuksesta tietosuojarikkomusten tapauksessa. Siltä osin kuin tässä yhteydessä olisi kyse tietosuojaviranomaisille osoitetusta täytäntöönpanomääräyksestä, rikottaisiin yleisen tietosuoja-asetuksen 52 artiklaa, koska kansallisten valvontaviranomaisten on oltava täysin riippumattomia suorittaessaan yleisen tietosuoja-asetuksen 52 artiklan 1 kohdan mukaisia tehtäviään ja voitava päättää hallinnollisten sakkojen määräämisestä täysin itsenäisesti.
- Asetuksen 59 artiklan 1 kohdassa säädetään yleisestä, erottelemattomasta ja horisontaalisesta valtuutuksesta käsitellä mitä tahansa henkilötietoja sääntelyn testiympäristöissä. Tämä säännös on tietosuojalainsäädännön kannalta liian epämääräinen eikä siksi voi muodostaa oikeusperustaa tietojen käsittelylle. Rekisteröity ei voi mitenkään ennakoida, käytetäänkö tiettyyn tarkoitukseen kerättyjä henkilötietoja uudelleen tarkoituksiin, joilla ei ole sisällöllistä tai muodollista yhteyttä keräämisen tarkoitukseen. Siltä osin kuin säännös on tarkoitettu yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuksi ”yhteensopivan uudelleenkäytön” muodoksi, on todettava, että 59 artiklan 1 kohta ei tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti ole demokraattisessa yhteiskunnassa välttämätön ja oikeasuhteinen toimenpide 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden turvaamiseksi. Säännöksessä ei myöskään tehdä eroa yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen erityisten henkilötietoryhmien ja muiden henkilötietojen välillä. Itävalta katsoo, että erityisten henkilötietoryhmien käsittely yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 4 kohdan perusteella ei ole hyväksyttävää ja että se on vastoin yleisen tietosuoja-asetuksen perustana olevaa riskinarviointia.
- Asetuksen 59 artiklan 1 kohdassa jätetään täysin huomiotta yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukainen tietosuoja-oikeudellinen tietojen minimoinnin periaate, koska siinä ei ole millään tavalla rajoitettu testiympäristöissä mahdollisesti käsiteltävien henkilötietojen laajuutta eikä ryhmiä.

- Liitteen III muuttamista koskeva toimivalta on kuluttajapolitiikan näkökulmasta edelleen liian kapea. Jos Euroopan komissio katsoo, että verkkoon liitettyjen tuotteiden tai virtuaaliavustajien kaltaiset sovellukset oikeuttavat niiden sisällyttämisen liitteessä III olevaan suuririskisten järjestelmien luetteloon, niitä ei voida sisällyttää liitteessä III oleviin 1–8 kohtaan eikä siksi ottaa huomioon.
-